

Sygn. akt *IV Pa 93/19*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 15 stycznia 2020 r.

**Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:**

Przewodniczący:	sędzia Elżbieta Selwa
Sędziowie:	sędzia Elżbieta Ura (spr.) sędzia Agnieszka Kowal
Protokolant:	st. sekr. sądowy Dorota Saj

po rozpoznaniu w dniu 15 stycznia 2020 r. w Rzeszowie

na **posiedzeniu niejawnym**

sprawy z powództwa **M. O.**

przeciwko **Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W.**

o wynagrodzenie

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie

z dnia 17 października 2019 r. sygn. akt IV P-upr 168/19

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od pozwanej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. na rzecz powoda M. O. kwotę 1.350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za II instancję. -**

sędzia Elżbieta Ura sędzia Elżbieta Selwa sędzia Agnieszka Kowal

Sygn. akt IV Pa 93/19

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 15 stycznia 2020 r.

Wyrokiem z dnia 17 października 2019 r. sygn. akt IV P –upr 168/19 Sąd Rejonowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie zasądził od pozwanej Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. na rzecz

powoda M. O. kwoty: 8 721,84 zł brutto tytułem wynagrodzenia za miesiąc listopad 2016 r. i 1 488,69 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od kwoty 8721,84 zł od dnia 1 grudnia 2016r. do dnia 9 maja 2019 r., przy czym obie powyższe kwoty zasądził wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 10 maja 2019 r. do dnia zapłaty i oddalił powództwo w pozostałym zakresie – pkt I i II wyroku. W pkt III Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 717zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego. Pozwanego obciążył też kosztami opłaty sądowej od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony z mocy ustawy, nakazując ściągnąć od Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rzeszowie kwotę 300 zł. Wyrokowi w pkt I nadano rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 10 902,27 zł brutto.

Jak wynika z poczynionych przez Sąd Rejonowy ustaleń faktycznych powód M. O. od dnia 4 marca 2008 r. na podstawie powołania był zatrudniony na stanowisku Dyrektora (...) Oddziału (...). Stosunek pracy w/w ustał w wyniku odwołania zrównanego z wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę w dniu 22 stycznia 2016 r. (z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia). Bieg okresu wypowiedzenia rozpoczął się jednak od dnia 6 sierpnia 2016 r. w związku z usprawiedliwioną nieobecnością w pracy powoda do dnia 5 sierpnia 2016 r.

Pismem z dnia 9 sierpnia 2016 r. powód został poinformowany przez Prezesa (...), że stosunek pracy zawarty z nim na czas nieokreślony ulegnie rozwiązaniu z dniem 6 listopada 2016 r., oraz że po wykorzystaniu urlopu wypoczynkowego zwolniony zostaje z obowiązku świadczenia pracy przy zachowaniu prawa do wynagrodzenia.

Ustalono również, że miesięczne wynagrodzenie powoda wynosiło w ostatnim okresie 10 902,27 zł brutto.

Przechodząc do oceny prawnej roszczenia powódki Sąd I instancji wskazał, że spór między stronami sprowadza się w istocie do wykładni interpretacyjnej przepisu art. 72 § 1 kp, który stanowi, że jeżeli odwołanie nastąpiło w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy, bieg wypowiedzenia rozpoczyna się po upływie tego okresu. Sąd podkreślał, że mając na uwadze, iż w art. 72 kp brak jest analogicznego przepisu do art. 30 § 2¹ kp uznanie, że okres wypowiedzenia kończy się w sobotę lub ostatniego dnia miesiąca prowadziłoby do przyjęcia różnych okresów wypowiedzenia, uzależnionych od trwania usprawiedliwionej nieobecności w pracy. Tymczasem, w ocenie Sądu Rejonowego, celem przeniesienia treści art. 36 § 2 i § 3 kp do art. 30 § 2¹ kp było ujednoczenie zasad liczenia okresów wypowiedzenia w odniesieniu do wszystkich przypadków rozwiązania umowy o pracę w drodze wypowiedzenia. Skoro przepisy dotyczące odwołania stanowią, że jest ono „równoznaczne” z wypowiedzeniem umowy o pracę, to przyjmując należy, że zastosowanie znajdą tu ogólne przepisy dotyczące zakończenia okresu wypowiedzenia.

Zgodnie z art. 32 § 2 kp rozwiązanie umowy o pracę następuje z upływem okresu wypowiedzenia. W myśl zaś art. 36 § 1 pkt. 3 kp okres wypowiedzenia umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony i umowy o pracę zawartej na czas określony jest uzależniony od okresu zatrudnienia u danego pracodawcy i wynosi trzy miesiące, jeżeli pracownik był zatrudniony co najmniej 3 lata. Stosownie natomiast do art. 30 § 2¹ kp okres wypowiedzenia umowy o pracę obejmujący tydzień lub miesiąc albo ich wielokrotność kończy się odpowiednio w sobotę lub w ostatnim dniu miesiąca.

Mając powyższe na uwadze i dokonując ściśle literalnej wykładni przywołanych przepisów prawa, Sąd Rejonowy uznał, że trzymiesięczny okres wypowiedzenia, upłynął z dniem 30 listopada 2016 r. Dlatego też uznał powództwo zgłoszone w pozwie za zasadne. Dodał, iż w myśl art. 49 kp w razie zastosowania okresu wypowiedzenia krótszego niż wymagany, umowa o pracę rozwiązuje się z upływem okresu wymaganego, a pracownikowi przysługuje wynagrodzenie do czasu rozwiązania umowy. Odmiennie w tym zakresie stanowisko pozwanego, wspierane treścią uchwały Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 1981 r., sygn. akt: I PZP 18/81, uznał za niezasadne, nieaktualne.

Odnosząc się następnie do wysokości kwoty żądanej w pozwie Sąd I instancji przytoczył zasadę obliczania wysokości przysługującego pracownikowi wynagrodzenia według reguł obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop. Przytaczał przy tym zapis § 2a Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U.2017 poz. 927), zgodnie z którym wynagrodzenia, odszkodowania i inne

należności ustalane w wysokości wynagrodzenia za jeden dzień lub wielokrotności wynagrodzenia za jeden dzień, oblicza się dzieląc miesięczną kwotę ustaloną według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop, przez współczynnik, o którym mowa w § 13 ust. 2, a następnie mnożąc przez liczbę dni pracy, za które to wynagrodzenie, odszkodowanie lub inna należność są ustalane. Uznał, że kwota wynagrodzenia dochodzonego przez powoda za okres od 7 - 30 listopada 2016r. tj. 8 721,84 zł, została obliczona prawidłowo, a jest nawet niższa niż powód mógłby się domagać według obliczeń pozwanego – 9 267,71 zł. Wobec powyższego Sąd zasądził na rzecz powoda wynagrodzenie w żadnej przez niego wysokości wraz z odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Sąd zasądził też skapitalizowane odsetki - uwzględnił roszczenie powoda w zakresie kwoty 1 488,69 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, a oddalił roszczenie w pozostałym zakresie (co do dnia 10 maja 2019 r.), odwołując się do brzmienia art. 482 § 1 kc, który stanowi, że od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa, chyba że po powstaniu zaległości strony zgodziły się na doliczenie zaległych odsetek do dłuższej sumy. Zdaniem Sądu Rejonowego skoro powód wystąpił z niniejszym roszczeniem w dniu 10 maja 2019 r., to zapłaty zaległych odsetek może dochodzić wyłącznie za okres od 1 grudnia 2016 r. do 9 maja 2019 r.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego i wydatkach adwokata oparto na treści art. 100 kpc w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie. O opłacie sądowej orzeczono natomiast na podstawie art. 100 kpc oraz art. 113 ust. 1 w zw. z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych uznając, że strona pozwana obowiązana jest uiścić na rzecz Skarbu Państwa opłatę sądową od pozwu w wysokości 300 zł. O rygorze natychmiastowej wykonalności orzeczono stosownie do treści art. 477² § 2 kpc.

Powyższy wyrok został w całości zaskarżony apelacją strony pozwanej - Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w W., w której zarzucono naruszenie prawa materialnego, a to art. 72 § 1 w zw. z art. 70 § 1-3 i 30 § 2¹ kp poprzez jego błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, że skoro odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę, to w przypadku odwołania pracownika w okresie usprawiedliwionej nieobecności zastosowanie znajdzie art. 30 § 2¹ kp, a w konsekwencji uznanie, że trzymiesięczny okres wypowiedzenia powoda skończył się dopiero w dniu 30 listopada 2016r., a nie w dniu 6 listopada 2016 r., jak twierdzi pozwana. Nadto wskazano na naruszenie art. 112 kc w związku z art. 300 kp w zw. z art. 72 § 1 kp poprzez jego niezastosowanie do oceny daty zakończenia okresu wypowiedzenia stosunku pracy powoda, a w konsekwencji uznanie, że trzymiesięczny okres wypowiedzenia powoda skończył się dopiero w dniu 30 listopada 2016r., a nie w dniu 6 listopada 2016 r.

Tak formułując zarzuty i przytaczając twierdzenia na ich uzasadnienie apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych za obie instancje.

M. O., reprezentowany przez pełnomocnika, w odpowiedzi na apelację domagał się jej oddalenia jako bezzasadnej i zasądzenia na swą rzecz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Podkreślał, że w pełni popiera stanowisko Sądu Rejonowego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie wypada zauważyć, że zgodnie z art. 505¹⁰ § 2 kpc jeżeli żadna ze stron nie zażądała rozpoznania sprawy na rozprawie, sąd ma możliwość rozpoznania merytorycznego apelacji na posiedzeniu niejawnym. Wobec braku wniosków stron w tym zakresie, tak też procedował Sąd Okręgowy rozpoznający apelację w niniejszej sprawie.

Przypomnieć należy też, że niniejsza sprawa została rozpoznana przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie w postępowaniu uproszczonym, co oznacza, że :

- zgodnie z treścią art. 505⁹ § 1 kpc - apelacja mogła być oparta wyłącznie na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie lub naruszenia przepisów postępowania jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy;

- stosownie do art. 505¹² § 1 kpc - sąd drugiej instancji może uchylić zaskarżony wyrok jedynie gdy stwierdzi, że zachodzi naruszenie prawa materialnego, a zgromadzone dowody nie dają wystarczających podstaw do zmiany wyroku;

- zgodnie z art. 505¹³ § 2 kpc - jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa.

Zarzuty strony pozwanej należały do pierwszej grupy i polegały na zakwestionowaniu prawidłowości wykładni przepisów prawa materialnego, a to art. 72 § 1 w zw. z art. 70 § 1-3 i 30 § 2¹ kp a także niezastosowania art. 112 kc w związku z art. 300 kp w zw. z art. 72 § 1 kp do oceny daty zakończenia okresu wypowiedzenia stosunku pracy. Zarzuty te jednak nie znajdują uzasadnienia.

Jak zostało ustalone w sprawie, powód M. O. został w dniu 22 stycznia 2016 r. odwołany ze stanowiska Dyrektora (...) Oddziału (...). Stosunek pracy w/w ustał w wyniku odwołania zrównanego z wypowiedzeniem dokonany przez pracodawcę, z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia. W związku z usprawiedliwioną nieobecnością powoda w pracy, bieg okresu wypowiedzenia rozpoczął się od dnia 6 sierpnia 2016 r.

Poza sporem jest, że stosunek pracy z powołania rozwiązuje się na opisanych zasadach określonych w Kodeksie pracy, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej (art. 70 § 1 kp). Oznacza to, że odrębne przepisy szczególne rangi ustawowej mogą ustanawiać inne rygory ograniczające dopuszczalność rozwiązywania stosunków pracy z powołania z pracownikami, których stosunki pracy podlegają wzmożonej ochronie trwałości stosunku pracy na podstawie pozakodeksowych przepisów szczególnych.

Art. 72 § 1 kp mający zastosowanie w niniejszej sprawie stanowi zaś, że jeżeli odwołanie nastąpiło w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy, bieg wypowiedzenia rozpoczyna się po upływie tego okresu. Oznacza to, że w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy następuje zawieszenie biegu okresu wypowiedzenia, który rozpoczyna bieg dopiero wraz z ustaniem nieobecności. Przepisy Kodeksu pracy przewidują przy tym dwa rodzaje skutków prawnych jakie niosą ze sobą odwołania. Zgodnie z brzmieniem § 2 art. 70 odwołanie jest równoznaczne z wypowiedzeniem umowy o pracę. Ten rodzaj odwołania skutkuje zatem pozbawieniem stanowiska w czasie wskazanym w akcie odwołania, przy czym stosunek pracy tego pracownika rozwiązuje się z upływem wspomnianego okresu równego okresowi wypowiedzenia, biegnącego według ogólnych zasad od dnia odwołania. Druga zaś z instytucji zawartych w art. 70 § 3 kp to odwołanie równoznaczne z rozwiązaniem umowy o pracę bez wypowiedzenia, które następuje z przyczyn, o których mowa w art. 52 i 53 kp. W sprawie zachodzi oczywiście pierwsza z opisanych sytuacji.

W przekonaniu Sądu Okręgowego, powołany przepis art. 72 kp winien być analizowany i stosowany z uwzględnieniem dyrektyw wykładni systemowej, w szczególności uwzględniającej treść art. 69 kp. Art. 69 wskazuje natomiast, że jeżeli przepisy niniejszego oddziału nie stanowią inaczej, do stosunku pracy na podstawie powołania stosuje się przepisy dotyczące umowy o pracę na czas nieokreślony, z wyłączeniem przepisów regulujących: tryb postępowania przy rozwiązywaniu umów o pracę i rozpatrywanie sporów ze stosunku pracy w części dotyczącej orzekania: o bezskuteczności wypowiedzeń, lub o przywracaniu do pracy.

Jak słusznie wskazywał Sąd Rejonowy w uzasadnieniu wydanego orzeczenia, w art. 72 § 1 kp brak jest rozwiązania analogicznego do zawartego w art. 30 § 2¹ kp, który przewiduje, że okres wypowiedzenia umowy o pracę obejmujący tydzień lub miesiąc albo ich wielokrotność kończy się odpowiednio w sobotę lub w ostatnim dniu miesiąca. Niemniej jednak zastosowanie w tej sytuacji poprzez delegację z art. 300 kp, art. 112 kc, czego domaga się też strona pozwana,

nie wydaje się być zasadne. Skoro art. 69 kp nie wyłącza wyraźnie przepisów dotyczących ustalania terminów wypowiedzenia z Kodeksu pracy do odwołania, to nie powinno być przeszkód do stosowania opartych na przepisach kodeksu zasad ustalania terminów wypowiedzenia. Uznanie, że okres wypowiedzenia kończy się w sobotę lub ostatniego dnia miesiąca istotnie prowadziłoby do przyjęcia różnych okresów wypowiedzenia, uzależnionych od trwania usprawiedliwionej nieobecności w pracy, a jednak widoczna jest tendencja ustawodawcy do ujednoczenia zasad liczenia okresów wypowiedzenia w odniesieniu do wszystkich przypadków rozwiązania umowy o pracę w drodze wypowiedzenia. Skoro przepisy dotyczące odwołania stanowią, że jest ono „równoznaczne” z wypowiedzeniem umowy o pracę, to przyjęć należy, że zastosowanie znajdą tu ogólne przepisy dotyczące zakończenia okresu wypowiedzenia określone w art. 32 § 2 kp, art. 36 § 1 kp i art. 30 § 2¹ kp, tak ja prawidłowo przyjął to Sąd I instancji.

Sądowi Okręgowemu znane jest przywoływane przez apelującego orzeczenie Sądu Najwyższego z 17 lipca 1981 r. I PZP 18/81. Jednakowoż, co wskazano już wyżej, przepis art. 72 kp § 1 zdaniem pierwsze stanowiący tło istoty sporu, a wskazujący, że jeżeli odwołanie nastąpiło w okresie usprawiedliwionej nieobecności w pracy, bieg wypowiedzenia rozpoczyna się po upływie tego okresu, winien być interpretowany i stosowany z uwzględnieniem dyrektyw wykładni systemowej uwzględniającej treść art. 69 kp. Z uwagi na to, że art. 69 kp nie wyłącza w przypadku odwołania przepisów dotyczących ustalania terminów wypowiedzenia z Kodeksu pracy, to nie ma powodów by nie stosować w takim przypadku kodeksowych zasad ustalania terminów wypowiedzenia. Inaczej, skoro w kodeksie pracy zawarte są regulacje dotyczące ustalania terminów wypowiedzenia, to nie znajdują zastosowania w tym zakresie przepisy kodeksu cywilnego stosowane poprzez delegację określoną w art. 300 kp.

Reasumując, skoro jak ustalił Sąd Rejonowy trzymiesięczny okres wypowiedzenia, który rozpoczął bieg z dniem 6 sierpnia 2016 r., liczony zgodnie z brzmieniem art. 36 § 1 pkt 3 kp i art. 30 § 2¹ kp, upłynął z dniem 30 listopada 2016 r. to zasadne było roszczenie powoda o wypłatę wynagrodzenia za okres od 7 listopada do 30 listopada 2016 r. Jak przewiduje bowiem art. 49 kp w razie zastosowania okresu wypowiedzenia krótszego niż wymagany, umowa o pracę rozwiązuje się z upływem okresu wymaganego, a pracownikowi przysługuje wynagrodzenie do czasu rozwiązania umowy. Również wysokość wynagrodzenia zasądzona została w sposób prawidłowy.

Tym samym stwierdzić należy, że podnoszony przez stronę apelującą zarzut dotyczący naruszenia przepisów prawa materialnego nie jest zasadny. W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd Rejonowy wyjaśnił wszystkie istotne okoliczności mające wpływ na rozstrzygnięcie niniejszej sprawy, w sposób prawidłowy przeprowadził postępowanie dowodowe, zaś wnioski, które przy tym wywiódł są w pełni uzasadnione. Powyższe skutkowało oddaleniem apelacji stosownie do art. 385 kpc.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego za II instancję uzasadnia treść art. 98 kpc i zasada odpowiedzialności za wynik procesu, art. 108 kpc oraz § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 i § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1800).